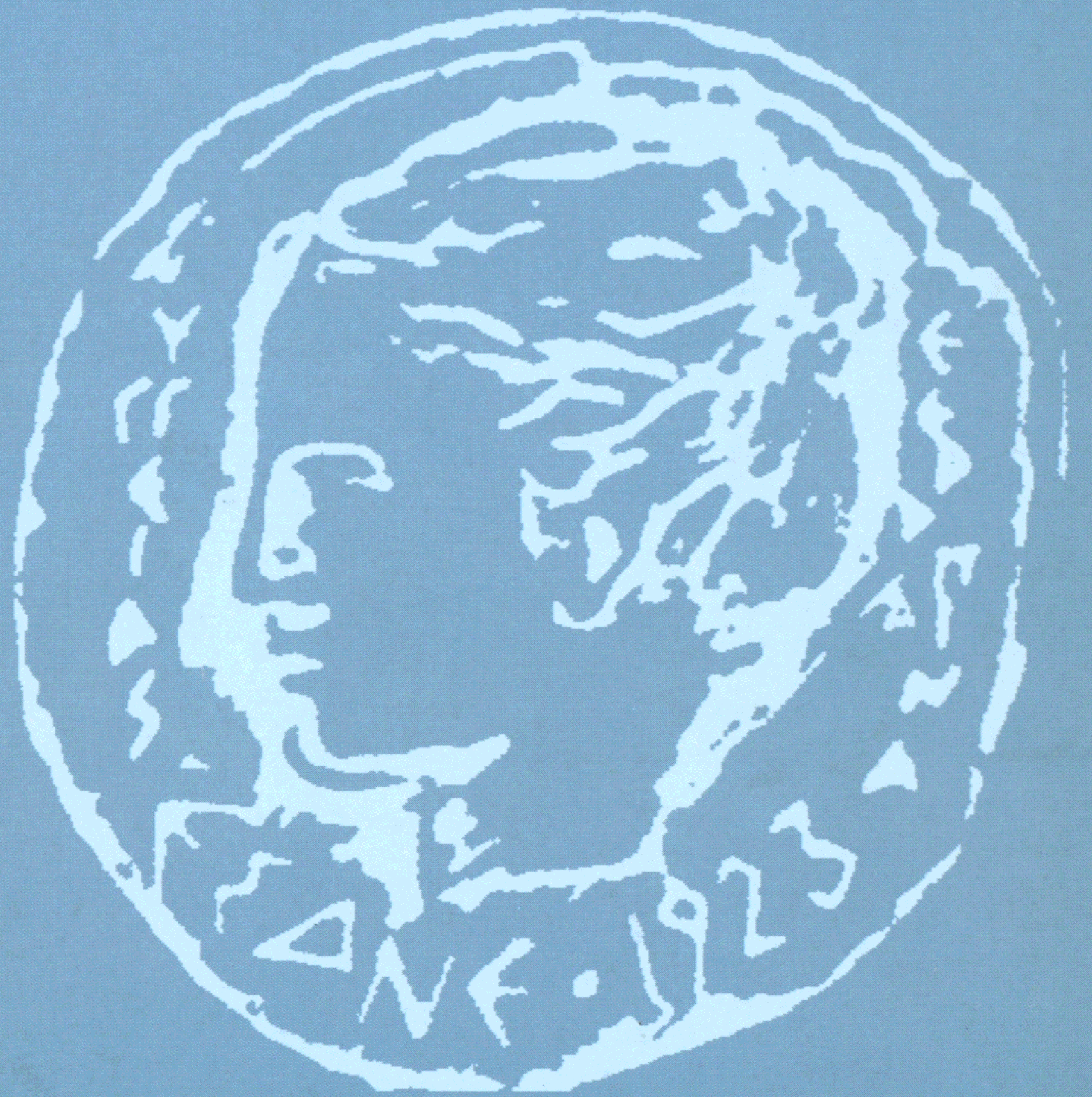

ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ

Τόμος 35 - Τεύχος 2 - Απρίλιος - Ιούνιος 1996

NOSSILEFTIKI

QUARTERLY PUBLICATION OF THE
HELLENIC NATIONAL GRADUATE NURSES ASSOCIATION

Vol 35 - No 2 - April - June 1996

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

1. Έκθεση Πεπραγμένων του Διοικητικού Συμβουλίου του Εθνικού Σύνδεσμου Διπλωματούχων Νοσηλευτριών-Νοσηλευτών Ελλάδος από 1.1.95 έως 31.12.95 <i>M. Μαλγαρινού</i>	58
2. Η ακράτεια ούρων: ένα σύνθετο πρόβλημα υγείας <i>Χ. Πλατι</i>	69
3. Η σύνδεση της πρωτοβάθμιας φροντίδας υγείας και της αυτοφροντίδας μέσω της προσωπικής διευθέτησης αρρώστου-ατόμου <i>Μετάφραση: Γ. Πιερράκος</i>	81
4. Θερμομέτρηση <i>Λ. Κουρκούτα</i>	88
5. Εργαλεία αξιολόγησης του πόνου: Μπορεί ο πόνος να μετρηθεί; <i>Δήμητρα Β. Ακύρου</i>	91
6. Ο πόνος βίωμα και μάθημα <i>Ελένη Καμπούρα-Νιφλή</i>	101
7. Προβλήματα εργατικού δυναμικού στο νοσηλευτικό/μαιευτικό επάγγελμα στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Συγκριτική έκθεση των χωρών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης (Ε.Ε.) <i>Μετάφραση: Δ. Νικολαΐδης</i>	106
8. Η νοσηλευτική στα επόμενα χρόνια <i>Μετάφραση: Α. Τζανί</i>	119
9. Χαρίκλεια Μπεϊλέρογλου <i>Β. Λανάρα</i>	122
10. Ανακοινώσεις	123
11. Οδηγίες για τους συγγραφείς	124

CONTENTS

1. Annual report of the Executive Board of the Hellenic National Graduate Nurses' Association from 1.1.95 to 31.12.95 <i>M. Malgarinou</i>	58
2. Urinary incontinence: a complex health problem <i>Ch. Plati</i>	69
3. Linking primary health care and self-care through case management <i>Translation: G. Pierakos</i>	81
4. Thermometry <i>L. Kourkouta</i>	88
5. Pain Assessment Tools: Can pain be measured? <i>Demetra D. Akyrrou</i>	91
6. Pain experience and lesson <i>Helen Kampoura</i>	101
7. Manpower problems in the nursing/midwifery profession in the EC. Country - comparative report <i>Translation: D. Nikolaidis</i>	106
8. Nursing in the years to come <i>Translation: A. Tzani</i>	119
9. Chariklia Beileroglou <i>V. Lanara</i>	122
10. Announcements	123
11. Instructions to authors	124

- «ΤΑ ΕΝΥΠΟΓΡΑΦΑ ΚΕΙΜΕΝΑ ΔΕΝ ΕΚΦΡΑΖΟΥΝ ΑΠΑΡΑΙΤΗΤΑ ΚΑΙ ΤΙΣ ΑΠΟΦΕΙΣ ΤΟΥ ΕΣΔΝΕ».
- ΣΕ ΠΕΡΙΠΤΩΣΗ ΑΛΛΑΓΗΣ ΔΙΕΥΘΥΝΣΕΩΣ ΠΑΡΑΚΑΛΟΥΜΕ ΝΑ ΜΑΣ ΤΟ ΚΑΝΕΤΕ ΓΝΩΣΤΟ ΠΡΟΚΕΙΜΕΝΟΥ ΝΑ ΛΑΒΕΤΕ ΤΟ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ.

ΙΔΙΟΚΤΗΤΗΣ - ΕΚΔΟΤΗΣ

Εθνικός Σύνδεσμος
Διπλωματούχων Νοσηλευτριών - Νοσηλευτών
Ελλάδος
Πύργος Αθηνών, Γ' κτίριο, 2ος όροφος
Μεσογείων 2, 115 27 ΑΘΗΝΑ
Τηλ.: 77 02 861

ΣΥΝΤΑΚΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Ε. Αγιώτου-Δημοπούλου
Ε. Γουλιιά
Α. Καλοκαιρινού
Μ. Μαλγαρινού
Α. Παπαδαντωνάκη
Ε. Παππάκη
Α. Πορτοκαλάκη
Α. Ραγιά
Ε. Χαραλαμπίδου

ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ ΕΚΔΟΣΗΣ

Μαρία Μαλγαρινού
Επίτ. Καθηγήτρια ΤΕΙ Αθηνών
Πύργος Αθηνών - Γ' Κτίριο, 2ος όροφος - 115 27 ΑΘΗΝΑ

ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ-ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΕΚΔΟΣΗΣ

ΓΡΑΦΙΚΕΣ ΤΕΧΝΕΣ
ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΠΑΠΑΝΙΚΟΛΑΟΥ Α.Β.Ε.Ε.

ΑΣΚΛΗΠΙΟΥ 80, 114 71 ΑΘΗΝΑ
ΤΗΛ. 3624.728, 3609.342, 3601.605, FAX: 3601.679

ΕΤΗΣΙΕΣ ΣΥΝΔΡΟΜΕΣ

Νοσηλεύτριες/ές-Σπουδαστριες/ές	2500	δρχ.
Οργανισμοί-Εταιρείες-Βιβλιοθήκες	4500	δρχ.
Εξωτερικού	40	\$
Τιμή τεύχους	750	δρχ.
Τιμή τευχών 1990, 1991	600	δρχ.
» » 1985-1989	500	δρχ.
Παιδιαίτερα τεύχη	400	δρχ.

Η νοσηλευτική στα επόμενα χρόνια*

«Nursing in the year to come»

MARGRETTA MADDEN STYLES

Μετάφραση στα Ελληνικά: **ANNA TZANH**, Μεταπτυχιακή Φοιτήτρια
Νοσηλευτικής Πανεπιστημίου Αθηνών

Στο Μεξικό, οι νοσηλευτές εκπαιδεύουν τους κατοίκους των αγροτικών περιοχών σχετικά με τη διατροφή και την πρόληψη ασθενειών. Στην Αφρική, με επίσκεψη στο σπίτι, συμβουλεύουν τους ασθενείς με HIV/AIDS και τις οικογένειές τους και με συναντήσεις στο δημαρχείο, εξηγούν σε όλους τους κατοίκους της κοινότητας, πώς θα εμποδίσουν την ασθένεια. Στην Ιταλία, ένα ανεξάρτητο πρακτορείο απασχόλησης νοσηλευτών, ανταποκρίνεται σε ανάγκες νοσηλείας κατ' οίκον και σε ιδρύματα. Επίσης στις ΗΠΑ, τα νοσηλευτικά κέντρα δίνουν τη δυνατότητα σε οικογένειες και στους άστεγους, άμεσης πρόσβασης σε αυτά, τόσο για θεραπευτική όσο και για προληπτική φροντίδα.

Τα παραπάνω είναι μερικά παραδείγματα του πώς οι νοσηλευτές σε όλο τον κόσμο ξεφεύγουν από την παράδοση και ανταποκρίνονται στις νέες ανάγκες για υγεία, όχι μόνο στα νοσηλευτικά ιδρύματα αλλά στις κοινότητες, στο σπίτι, στα σχολεία, στο χώρο εργασίας, ακόμα και «στο δρόμο». Η δραστηριότητά τους γίνεται ακόμη ευρύτερη, καθώς αναζητούν τους πιο ευάλωτους, τους φτωχούς, τους πρόσφυγες, τους χρήστες ναρκωτικών, τους ηλικιωμένους, τα άτομα με HIV/AIDS και τις γυναίκες.

Καθώς τα συστήματα υγείας αναδιαρθρώνονται, οι πηγές χρηματοδότησης διαφοροποιούνται, και η διαμονή στο νοσοκομείο μειώνεται, οι νοσηλευτές συνεργάζονται με άλλους επαγγελματίες υγείας για να παρέχουν την απαραίτητη εξειδικευμένη φροντίδα, εντός και εκτός νοσοκομείου. Επίσης γίνονται ολοένα και πιο αυτόνομοι, δημιουργώντας ανεξάρτητες υπηρεσίες νοσηλευτικής υποστήριξης, οι οποίες κάνουν τον ελεύθερο επαγγελματία νοσηλευτή, άμεσα υπόλογο προς τον πελάτη.

Οι ανεξάρτητες συμβουλευτικές υπηρεσίες νοσηλευτών παρέχουν ήδη με επιτυχία τη βοήθειά τους σε οικογένειες ώστε να φροντίζουν τα χαμηλού βάρους νεογνά που έχουν εξαχθεί πολύ νωρίς από το νοσοκομείο, στους ηλικιωμένους, στους ανάπηρους και στους χρονίως ή πνευματικώς πάσχοντες. Η τάση για ανεξάρτητη άσκηση του νοσηλευτικού επαγγέλματος δεν υπάρχει μόνο στις αναπτυγμένες χώρες. Στο Benin, για παράδειγμα, οι νοσηλευτές άρχισαν πρόσφατα να εξασκούν ελεύθερο επάγγελμα σε απάντηση κυβερνητικού παγώματος των νοσηλευτικών θέσεων στα νοσοκομεία.

Στις καμπάνιες τους, για να εξασφαλίσουν την ποιότητα της φροντίδας των ασθενών, οι

* Το άρθρο αυτό δημοσιεύθηκε στο περιοδικό *Word Health*, 47th year, No 5, September-October 1994.

νοσηλευτές συνεργάζονται μεταξύ τους καθώς και με άλλους επαγγελματίες υγείας, δικτυώνονται σε όλη την επικράτεια και δουλεύουν μαζί για την ανάπτυξη προτύπων στις χώρες τους.

Νεοτεριστικά μοντέλα

Μια πρώτη γεύση του τι μπορούν να κατορθώσουν οι νοσηλευτές στην πρωτοβάθμια φροντίδα υγείας, λαμβάνει χώρα στη Δημοκρατία της Κορέας, όπου πάνω από 2.000 θέσεις κοινοτικών νοσηλευτών, έχουν επανδρωθεί και διοικούνται ολοκληρωτικά από ειδικά εκπαιδευμένους κοινοτικούς νοσηλευτές. Το 1994, απονεμήθηκε το βραβείο Sasakawa στον υποκινητή αυτού του σχεδίου, την Dr Mo-Im-Kim, Κοσμήτορα της Νοσηλευτικής Σχολής του Πανεπιστημίου Yonsei στη Σεούλ (ένα Κέντρο Ανάπτυξης της Νοσηλευτικής που συνεργάζεται με τον ΠΟΥ) και πρώην Πρόεδρο του Διεθνούς Συμβουλίου Νοσηλευτών (ΔΣΝ). Αυτό το πρόγραμμα παρέχει όχι μόνο υψηλής ποιότητας φροντίδα σε απομονωμένες περιοχές αλλά επίσης συνεισφέρει στη συνολική ανάπτυξη της κοινότητας.

Ένα άλλο μοντέλο για την πρωτοβάθμια φροντίδα υγείας -για την κάλυψη των αναγκών της ευαίσθητης ομάδας των ηλικιωμένων που ζουν στις πόλεις -έχει αναπτυχθεί από τη Νοσηλευτική Σχολή του St. Luke στο Τόκιο (ένα ακόμα Κέντρο Ανάπτυξης της Νοσηλευτικής που συνεργάζεται με τον Π.Ο.Υ.). Μέχρι τώρα έχει ιδρύσει: 1) ένα κέντρο περίθαλψης ηλικιωμένων, 2) μια εθελοντική ομάδα υποστήριξης που απαρτίζεται από υπαλλήλους των υπηρεσιών κοινωνικής πρόνοιας της κάθε περιοχής, αστυνομικούς, πυροσβέστες και άλλους πολίτες, 3) ένα κέντρο και' οίκον νοσηλείας και 4) ένα πρόγραμμα που μελετά τους τρόπους βελτίωσης της στέγασης.

Η εκπαίδευση ήταν και θα είναι το κλειδί για την επαναστατική πρόοδο της Νοσηλευτικής ως επάγγελμα και για την εκπλήρωση των πολλαπλών ρόλων των νοσηλευτών στην πρωτοβάθμια φροντίδα υγείας. Εκτός από την πρόληψη ασθενειών, την προαγωγή της υγείας και την κοινοτική νοσηλευτικά, τα νοσηλευτικά εκπαι-

δευτικά προγράμματα στο μέλλον θα δώσουν μεγαλύτερη έμφαση στα οικονομικά της φροντίδας υγείας, έτσι ώστε να εφοδιάσει τους νοσηλευτές με γνώσεις για να εφαρμόσουν τη φροντίδα κόστους - αποτελεσματικότητας. Τα μαθήματα θα περιλαμβάνουν επίσης, πολιτική υγείας και σχεδιασμό, έτσι ώστε οι νοσηλευτές να μπορούν να εργαστούν καλύτερα με αυτούς που παίρνουν τις αποφάσεις και να μπορούν να επιβεβαιώνουν ότι η ποιότητας της φροντίδας δεν απειλείται όταν οι υπηρεσίες υγείας περιορίζονται. Ήδη στις χώρες όπου το μεγαλύτερο μέρος του πληθυσμού θα είναι αναλφάβητοι και για τα επόμενα χρόνια, οι νοσηλευτές ερευνούν νέες μεθόδους προσέγγισης για να κάνουν τα μέλη της κοινωνίας ενεργά στη διανομή της φροντίδας υγείας και όχι απλώς παθητικούς αποδέκτες.

Η σπουδαιότητα της νοσηλευτικής έρευνας στο επιστημονικό μέρος της γνώσης, έχει τονισθεί από την πρόσφατη ίδρυση του Εθνικού Ινστιτούτου για Νοσηλευτική Έρευνα των Εθνικών Ινστιτούτων Υγείας στις ΗΠΑ. Σκοπός του είναι να παρέχει ισχυρή επιστημονική βάση για τη νοσηλευτική πρακτική.

Νέες τεχνολογίες

Οι νοσηλευτές συμβαδίζουν επίσης με τη γρήγορα εναλλασσόμενη ιατρική τεχνολογία, με το να γίνονται πολύ εξειδικευμένοι στις νέες τεχνολογίες και σε τέτοιες ειδικότητες όπως μαιευτική, αναισθησιολογία, καρκίνο και άλλες ασθένειες. Μια σημαντική αλλαγή στη νοσηλευτική πρακτική θα προκύψει από τους φακέλους ασθενών που θα βασίζονται στους Η/Υ, οι οποίοι θα δίνουν μια εικόνα του ασθενή από τη γέννηση ως το θάνατο και έτσι οι καταναλωτές υπηρεσιών υγείας θα είναι πιο υπεύθυνοι για την υγεία τους.

Με επίκεντρο την ευημερία, οι νοσηλευτές θα είναι πιο παραγωγικοί, υπεύθυνοι και υπόλογοι για τους ασθενείς.

Στις αναπτυσσόμενες χώρες, όπου η πανδημία του AIDS είναι ήδη διαδεδομένη, οι νοσηλευτές και οι άλλοι επαγγελματίες υγείας θα έχουν να αντιμετωπίσουν και ασθένειες που μπορούν να προληφθούν και έχουν τώρα επα-

νεμφανιστεί, όπως ελονοσία και φυματίωση, και ασθενείς που έχουν γίνει ξαφνικά ευάλωτοι στις νέες μολύνσεις. Όλα αυτά έχουν αυξήσει δραματικά την ανάγκη για νοσηλευτική φροντίδα στους σοβαρά άρρωστους και στους μελλοθάνατους, όπως επίσης έχουν αυξήσει και την ανάγκη για αγωγή υγείας ιδιαίτερα της περιβαλλοντικής υγιεινής.

Οι νοσηλευτές, ως παράγοντες που κινητοποιούν τις κοινωνίες, μαζί με τους πολίτες προσπαθούν να επηρεάζουν την πολιτεία να κάνει τις υπηρεσίες υγείας πιο προσιτές και να κάνει έργα υποδομής όπως δρόμους, πόσιμο νερό, αποχέτευση και διάθεση απορριμμάτων, μέσα μεταφοράς σε κλινικές, κέντρα φροντίδας παιδιών και να φροντίσει για τη συνεχή χρησιμοποίηση των εμβολίων.

Οι νοσηλευτές σε ολόκληρο τον κόσμο θα συνεχίσουν να αποτελούν ένα σημαντικό κρίκο στην αλυσίδα της φροντίδας υγείας. Ένας κύριος υποστηρικτής σ' αυτό το θέμα είναι το Διεθνές Συμβούλιο Νοσηλευτών το οποίο λειτουργεί διά μέσου των 114 εθνικών νοσηλευτικών συνδέσμων, ώστε να ισχυροποιήσει το νοσηλευτικό δυναμικό ανά τον κόσμο. Για να δώσει επαρκή υποστήριξη και αναγνώριση στους νοσηλευτές όλων των χωρών, ο ΠΟΥ έχει δημιουργήσει μια Παγκόσμια Συμβουλευτική Ομάδα για τη Νοσηλευτική και τη Μαιευτική στην οποία έχει ανατεθεί να βρει «νεοτεριστικές και πρακτικές επιλογές που θα εξασφαλίσουν τη βέλτιστη συνεισφορά της νοσηλευτικής στην υγεία όλων των ανθρώπων του κόσμου».